

El dia del judici

Salvatore Satta

Amb la vinguda del bon temps, la senyora Vincenza s'havia fet portar la seva butaca de palla sota l'emparrat de la corte, i allà passava immòbil la seva jornada. Allò que havia temut tota la vida, amb la successió d'aquells fills mascles, s'havia confirmat. S'havia quedat sola en el gran sepulcre de la casa. La malenconia començava a envair-la. Les cabòries que havien omplert la seva existència -el record d'un breu passat feliç, la progressiva destrucció de si mateixa- s'havien ensopit de la mateixa manera com s'havien entelat els seus ulls. La casa de la qual havia estat, quasi per una suprema ironia, la mestressa, començava a sofrir-ne. Peppedda, la minyona, quasi vella, havia estat descoberta per un petit propietari que s'havia quedat vidu, i s'havia casat. D'aleshores ençà havia estat un anar i venir de noietales alegres, despertes, amb qui desfogava el seu rancor, de tal manera que al cap de poc se n'anaven. Les habitacions ja no s'escombraven, i un dit de pols s'estenia per sobre els mobles. Un dia el senyor Sebastiano s'havia escalfat el cafè, l'única cosa que li agradava, i havia trobat un gust estrany. "Aquest cafè és d'ordi", havia cridat, de manera que la senyora Vincenza el sentís. Era veritat, o millor dit, no ho era perquè senzillament s'havia oblidat d'afegir el cafè acabat de moldre als marros rebullits. En altre temps el seu rancor no li hauria impedit de posar-se vermella fins a la punta dels cabells: ara, escoltava les queixes del marit amb indiferència, quasi amb plaer. Efectivament, havia succeït que la senyora Vincenza, en la seva infinita misèria, s'havia adonat que el temps havia treballat en favor seu: aquella diferència de deu anys que hi havia entre ella i el senyor Sebastiano, ara deixava sentir el seu pes, i per molts senyals el marit, tot i essent tan vàlid, mostrava el pes de l'edat. En definitiva, el bastó de comandament passava a ella, i ella se'n valia per la venjança més cruel, o sigui fent veure que l'ignorava, no contestant-li quan li dirigia la paraula, rebutjant les seves manifestacions de benevolència i de perdó. El pobre vell no entenia res, se'n queixava als fills, quan els veia, es desfogava amb ziu Poddanzu, a Locoï, el qual s'espolsava el cap i, per respecte, no contestava. "Vincenza és una boja, una boja deia, i si continua d'aquesta manera arruïnarà la família". Ell no s'adonava que a tots ens arriba el moment que s'és al món perquè hi ha lloc, i aquest moment ara havia arribat per a ell.

Traducció de Carme Arenas Noguera

Salvatore Satta, *El dia del judici*, Barcelona, Ed. Proa-A tot vent, 266, 1988.

Traduït per Carme Arenas Noguera